

**Návrhový a evidenční list nemateriálního statku tradiční lidové kultury
k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků
tradiční lidové kultury hlavního města Prahy**

A. IDENTIFIKACE NAVRHOVANÉHO STATKU

1. Název statku navrhovaného k zápisu do Seznamu:

SPOLEK VLTAVAN V PRAZE

2. Periodicita projevu statku:

Spolek Vltavan působí v Praze kontinuálně od roku 1871 a jeho aktivita je celoroční. Svým veřejným vystupováním připomíná staropražské tradice bývalé osady Podskalí, jejího lidu a řemesel. Dle svých možností pořádá vlastní akce a vystupuje též na akcích spřátelených spolků či organizací jako přizvaný host (viz příloha F 1. 1. Podrobný popis statku).

V prostorách Podskalské celnice na Výtoni lze sezónně navštívit stálou expozici Muzea hlavního města Prahy, věnovanou zaniklé čtvrti Podskalí a pražské voroplavbě, ve které část exponátů dokumentuje také působení spolku Vltavan.

3. Stručný popis statku:¹

Spolek Vltavan při svém vzniku navázal na tradici cechovního sdružování plavců, která je v Praze doložena již před rokem 1524. Vltavan je nejstarším dosud činným profesním spolkem v Praze. Byl založen na ustavující schůzi 11. 6. 1871 pod plným názvem Spolek vzájemně se podporujících plavců, rybářů a pobřežních Vltavan v podskalské hospodě U Hejduků, tamtéž byly schváleny stanovy a zvolen spolkový výbor. Spolek sdružoval plavce (tzn. členy posádek vorů a lodí, zvané též voraři), rybáře, pobřežní (vedoucí dřevařských podskalských osad), a též sezónní pískaře a ledaře zejména z Podskalí, ale i jiných pobřežních městských částí. Zprvu měl charakter podpůrného a dobročinného spolku a sdružoval pouze muže. Ženy se mohly stát členkami tzv. pohřebního fondu, plnoprávné členství jim bylo přiznáno v roce 1949.

Spolek se od počátku aktivně podílel na českém kulturním životě v hlavním městě. Na Národopisné výstavě československé postavil svou vlastní expozici a jeden den výstavního programu byl věnován právě jemu. Programové češtví členů našlo vyjádření v zapojení do protihabsburského odboje během služby některých vltavanů na Jadranu v období První světové války (1918 vzpoura na křižníku sv. Jiří v Boce Kotorské). Po vzniku samostatné Československé republiky obdržel proto spolek Vltavan stříbrnou Pamětní medaili Národního odboje na Jadranu 1914-1918, která dodnes zdobí sako předsedy spolku.

V období mezi válkami rozšířil Vltavan své původní stanovy a začal rozvíjet vlastivědnou a kulturně-osvětovou činnost (přednášky, výlety, slavnosti, plesy, divadelní představení, knihovna, podpora české menšiny v pohraničí). V roce 1952 ztratil samostatnost a přetransformoval se v závodní klub (ZO ROH) začleněním pod Československou plavbu labsko-oderskou. V lednu 1990 mu byla opět udělena právní subjektivita pod původním názvem Spolek Vltavan v Praze.

Konzervativní postoje Vltavanu přispěly k udržení tradice veřejné prezentace spolku, manifestace češtví a uchování pocitu stavovské výlučnosti, méně již ve vlastní náplni činnosti spolku, která se logicky se zánikem voroplavby a vymizením většiny s ní spojených profesí přiklonila k vlastivědnému působení. Spolek pečuje o svůj bohatý archiv, který obsahuje cenné dokumenty k historii spolku, Podskalí, vorařství a vltavské lodní dopravě, a vlastními silami tento archiv digitalizuje.

Pražský Vltavan inicioval v roce 2000 vznik svazu vltavanských spolků Vltavan Čechy, jehož členy jsou kromě Vltavanu Praha Vltavan Davle (zal. 1897), Vltavan Štěchovice (zal. 1898) a Vltavan Purkarec (zal.

¹ Stručný popis statku obsahuje vlastní popis statku, stupeň autenticity, historický přehled vývoje statku, popis jeho funkcí, užité materiály a technologie apod.

1902) . Vltavan Čechy je členem mezinárodní vorařské asociace MVA. Každoročně reprezentuje českou republiku na Mezinárodním vorařském setkání.

4. Zeměpisná lokalizace výskytu statku:²

Spolek Vltavan vznikl, působí a sídlí v Praze. Je nerozlučně spjat s bývalou pražskou osadou Podskalí, která byla v roce 1348 začleněna do hradeb Nového Města. Obyvatelé Podskalí se věnovali převážně rybářství, vorařství, obchodu se dřevem, sezónní těžbě a prodeji písku a ledu. Pro Podskalí byl charakteristický silný lokální patriotismus, ale také chudoba. V širší kulturní povědomí Podskalí uvedli spisovatelé Ignát Herrmann či Popelka Biliánová, kteří zde čerpali náměty pro svou tvorbu.

Spolek Vltavan se schází v historicky cenné budově Podskalské celnice na Výtoni, čp.412, která je od r. 1939 ve správě Muzea hlavního města Prahy. Na tomto místě bylo vybíráno mýto z vorů přípluvších po Vltavě. Původně se poplatek vybíral vytínáním klád, odtud místní název Výtoň.

Život spolku je úzce svázán s vodním živlem – spolkové akce se dodnes konají nejčastěji v Podskalské celnici na Výtoni nebo v jejím okolí či přímo na řece Vltavě za využití plavidel. Členové spolku mají k Vltavě blízký vztah, část členů pochází z rodin po několik generací usídlených v Podskalí, někteří členové v Podskalí dodnes bydlí, jiní v místě prožívali své dětství. Část členstva tvoří lodníci, strojníci, kapitáni a jiní členové posádek lodí Pražské paroplavební společnosti. Spolek Vltavan tak navazuje bezprostředně na historii Podskalí a jeho osobitých obyvatel.

5. Identifikace nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nositele statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:³

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správceům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správceům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Spolek "Vltavan" v Praze

Sídlo (adresa): Praha 2, Rašínovo nábřeží 412

Identifikační číslo: 00552429

Statutární orgán: předseda Jaroslav Červený

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

www.vltavan-praha.cz

² Kraj (kraje), okres (okresy), obec (obce), část obce. Pokud se statek vyskytuje na území více států, je třeba je výslovně uvést.

³ Osobním údajem je ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, myšlena jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Zpracováním osobních údajů pak jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel údajů systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Citlivým údajem je pak takový osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů.

6. Souhlas nositele/nositelů statku s periodickou redokumentací:

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou Muzeem hlavního města Prahy zpravidla jednou za sedm let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy.

Datum a podpis:

4. 10. 2013 *Ceruzka*

7. Autor statku, je-li znám:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas autora statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o autorovi statku:⁴

Autor statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

a) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správci a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správci a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

8. Souhlas autora statku s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění:

Autor statku souhlasí s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění.

Datum a podpis:

9. Časové zařazení statku:

Období 60. a počátku 70. let 19. století, po uvolnění Bachova režimu, bylo obdobím bohatého rozvoje české měšťanské kultury, resp. české kultury vůbec. V emancipaci českého národního vědomí hrály české spolky velice důležitou úlohu. V této době vznikly např. Hlahol, Sokol, Umělecká beseda, Americký klub dam a další. Spolek Vltavan, založený roku 1871, vždy vyzdvihoval svou českost a demokratické zásady (toto je patrné např. z oslovování). Zároveň odrážel i zvyšující se sebevědomí nižších českých řemeslnických a obchodnických vrstev. Spolek Vltavan svou činnost od svého založení dodnes nepřerušil a vždy navazoval na práci svých zakladatelů. V pohledu ještě hlouběji do minulosti bylo založení spolku Vltavan vyústěním zvyklostí profesního cechovního sdružování pražských plavců, jehož počátky sahají před rok 1524.

10. Taxonomické zařazení statku:

Existenci a činnost spolku Vltavan lze posuzovat ve dvou hlavních kontextech. Zprv jako živoucí doklad spolkové činnosti, vycházející svým pojetím z měšťanské kultury Prahy 19. století. Fenomen spolkovnictví je pro české země vysoce typický a ve městech tvořil zvláště důležitý prvek ve vytváření sociálních vazeb. Vltavan je jedním z nejstarších pražských spolků, vzniklých po rozpadu cechovního zřízení a zavedení sdružování na spolkovém základě. Spolky hrály mimořádnou úlohu pro masový rozvoj národnostně české kultury a manifestace češství byla pro spolek Vltavan vždy prioritní. Druhou linií, kterou je možno sledovat v souvislosti s činností spolku Vltavan, je jeho bytostné sepětí s Vltavou a jejím využíváním jako zdroje obživy místních obyvatel (Podskaláků) i jejím významem v rámci zásobovací sítě města. Členové Vltavanu svým zájmem uchovávají povědomí o zaniklých řemeslných technologiích a technikách, využívaných ve vorařství, ale i jiných řemeslech spjatých s říčním provozem (ledování, pískaření apod). Vorařství bylo dědičným povoláním příslušníků starých plaveckých rodů, usazených v Podskalí a vzhledem k převládající sociální skladbě v této městské části se také výrazně podílelo na vytvoření specifického místního dialektu, tzv. vorařského slangu.

11. Objektivní faktory ohrožující statek, pokud existují:

Faktory obecné - je potřeba zmínit obecné společenské determinanty, které ovlivňují možnost rozvoje či udržování živých regionálních tradic. Je to především vysoká míra migrace, která způsobuje, že pro velice výraznou skupinu obyvatel hlavního města nejsou místní tradice prioritním a přirozeným způsobem

⁴ Viz poznámka č. 11.

ukotvení identity. Tato situace je logickým následkem společenského vývoje evropských metropolí, mezi které Praha patří. Přesto je nepopíratelné, že pro integraci přistěhovalců je důležité se s místní tradicí seznámit a mít tak možnost ji, respektive hodnoty s ní spojené, akceptovat či přijmout. Obecně ohrožující faktory souvisejí se současným životním stylem, organizací privátního a veřejného životního prostoru apod.

Faktory specifické – z výzkumu vyplynulo, že konkrétním ohrožením činnosti spolku Vltavan je vysoký průměrný věk jeho členů, a tedy logické postupné oslabování členské základny. S tím souvisejí další překážky v možném rozvoji spolkové činnosti. Nedostatkem mladšího a aktivního členstva trpí například propagace akcí spolku a jeho veřejná prezentace. Spolek Vltavan tak nevyužívá nebo využívá nedostatečně efektivně možnosti, které v tomto smyslu poskytují moderní komunikační prostředky, zejména internet. O existenci spolku a jeho akcích, resp. jejich výjimečnosti a tradičním pozadí, nepanuje dostatečná povědomost mezi širokou veřejností. To zpětně ovlivňuje i možnosti náboru nových členů, kteří by případně měli o ctění tradic ve spolkovém duchu zájem.

12. Záchranná opatření na eliminaci rizik zániku statku, existují-li tato rizika:

Zatímco ohrožující faktory obecné nelze pro jejich povahu na regionální úrovni ovlivňovat, vytčené faktory specifické je možno pozitivně formovat, ať už dotační politikou či podporou při větší propagaci spolku a jeho akcí. Zapsání spolku do Krajského seznamu by mohlo přispět k veřejné prezentaci spolku a tím snad i k zachování jeho aktivit a existence.

13. Prameny, literatura a odkazy na dokumentační materiál, který není přílohou tohoto listu:

DANĚK, T.: Václav Petr a spolek Vltavan. In: O Praze a její řece. Praha, Jakl 1992, s. 20-33.

Lidé a lodě na Vltavě. Novotný, K. – Pluhař, J. (red.). Praha, Vltavan 1981

SOUKUPOVÁ, B. Spolek Vltavan ve 20. století. In: Documenta Pragensia XXIV. Město a voda.

Fejtová, O., Ledvinka, V., Pešek, J. (red.), s. 355-373. Praha, Scriptorium 2005.

Vltavan a Podskalí. 140 let staré pouto. Mejstřík, J. – Osbornová, J. (red.). Praha, Spolek Vltavan, 2011.

VOPRAVIL, J.: Historické stanovky Vltavana. Praha, Vltavan 1976.

Výběrový seznam literatury k zaniklému Podskalí a voroplavbě:

BEČKOVÁ, K.: Staré Podskalí. In: Kniha o Praze 2. Augustin, P. (red.)

ČÁKA, J.: Zmizelá Vltava. Beroun, Baroko & Fox 1996.

HOLEC, F.: Cech plavců na Novém Městě pražském. In: Pražský sborník historický, roč. 32 / 2003, s. s. 211-228.

HOLEČEK, F.: V pražském Podskalí jak bývalo... Z vlastních pamětí. Praha, nákl. vl. 1931.

HORSKÝ, K. Ledaři. In: Naše Praha 1/1924-25, s. 72.

JUNGMANN, J. Zaniklé Podskalí. Vory a lodě na Vltavě. Praha, Muzeum hl. m. Prahy, 2005.

OSBORNOVÁ, J.: Pražské Podskalí dvacátého století. Praha, Schola ludus - Pragensia 2004.

SCHEUFLER, V.

SCHEUFLER, V.

SCHEUFLER, V.: Počátky voroplavby v Čechách. In: Český lid, roč. 49 / 1962, s. 9-15.

SCHEUFLER, V.: Voroplavba na Vltavě v období předbělohorském. In: Československá etnografie, roč. 5 / 1957, s. 18-42.

SCHEUFLER, V. – ŠOLC, V.: Technologie stavby vorů a pramenů v Čechách. In: Lodní stavitelství, roč. 4 / 1964, s. 216-220.

SCHEUFLER, V. – ŠOLC, V.: Vorařský folklór. In: Český lid, roč. 44 / 1957, s. 113-118.

SCHEUFLER, V. – ŠOLC, V.: Voroplavba na jihočeských tocích. Praha, Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV 1970.

ŠOLC, V.: O voroplavbě a vorařích. In: Český lid 41 / 1954, s. 111-116.

ŠOLC, V.: Poslední vory na Vltavě. In: Český lid 48/1961, s. 46-48.

ŠTECH, V. V.: Zmizelá Praha I. Staré a Nové Město s Podskalím. Praha, Paseka 2002.

VOJTÍŠEK, V.: Zmizelá Praha II. Podskalí. Praha, Topič b.r.

ZÍBRT, Č.: Praha se loučí s Podskalím. Pamětní list slavnosti, pořádané od místního odboru Ú.M.Š. pro královský Vyšehrad a okolí. Praha, Místní odbor Ú.M.Š. pro královský Vyšehrad a okolí 1910.

ZIMOVÁ, B. Vorařský slang pražského Podskalí. Praha, ČSAV 1965.

B. ZDŮVODNĚNÍ KANDIDATURY

Hlavní podmínky pro zapsání statku do Seznamu, jejichž splnění musí být popsáno pro každou z těchto podmínek zvlášť, jsou mimo jiné:

Statek je

- a) *dosud živý a má i v současnosti svou sociální a kulturní funkci a*
- b) *je součástí nemateriálního kulturního dědictví tak, jak je definováno v bodě 2 Metodického pokynu MKČR č. j. MK 70223 /2012 – ORNK*
- c) *je vysoce autentický a*
- d) *je předáván z generace na generaci*
- e) *je unikátní z hlediska ojedinělosti svědectví, které statek nese, a to zejména z pohledu historie, etnologie, kulturní antropologie aj. příbuzných společenských věd, a to v rámci souboru jevů (viz taxonomické zařazení statku v oddíle A tohoto dokumentu), k němuž statek náleží, a*
- f) *je vysoce reprezentativní pro soubor jevů (viz taxonomické zařazení statku v oddíle A tohoto dokumentu), k nimž náleží, v rámci regionu, nebo v celém státě, pokud je tento soubor jevů rozšířen po celém jeho území.*

Dále statek:

- g) *je vysoce reprezentativní ve vztahu ke společenstvím nebo jiným nositelům statku, zejména z hlediska jejich historické, sociální a kulturní identity a*
- h) *je navržen k zápisu na Seznam na základě účasti společenství nebo jiných skupin, popřípadě dotčených osob nebo jiných nositelů daného statku a s jejich svobodným, předběžným a poučeným souhlasem, který musí být doložen.*

a) Život v evropské metropoli na počátku 21. století je ovlivňován mnoha faktory, z nich nejvýznamněji migračními procesy. Necelá polovina populace města pochází z jiných regionů republiky či světa a nemá v Praze své kořeny. Máme-li navazovat na lokální kulturní dědictví a udržovat historickou kontinuitu, zachovat paměť míst, která utvářejí nezaměnitelný Genius loci hlavního města a lokální identitu, je nutno chránit vedle hmotných památek také nemateriální prvky místní kultury. Spolek Vltavan reprezentuje právě shora zmíněné hodnoty. Jeho kontinuální existence od roku 1871 jej činí nejstarším dosud činným profesním spolkem v Praze. Je zřejmé, že spolek má potenciál reprezentovat segment pražské historické tradice a posilovat pocity lokálního patriotizmu u širší veřejnosti.

b) Sdružování je jedním z univerzálních lidských projevů a sociální kultura, způsoby sdružování, vytváření sociálních sítí a jejich dopad, jsou velice významnými součástmi existence jednotlivých lidských společenství. Dle bodu 4.1. Metodiky identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v ČR „tematika spolků a společenských organizací... je začleněna do oddílu nemateriální kultury. (Spolky) jsou primárně spjaty s životem obyvatel měst, odkud se následně šířily do vesnického prostředí“. Spolky hrály mimořádnou úlohu při etablování národnostně české kultury a jejich význam pro národnostně české městské prostředí nelze pominout. Spolky se účastnily či přímo organizovaly řadu lidových komunitních zvyklostí, obřadů a slavnostních událostí v Praze. Spolek Vltavan kromě tohoto odkazu nese též dědictví zaniklých řemesel spojených s blízkostí vodního toku - vorařství, ledařství, pískařství – a zároveň již svou prostou existencí upomíná na historii osobitě zmizelé pražské čtvrti Podskalí.

c) Sociální komunikace prochází v současnosti prudkými změnami. Již samotnou formu dobrovolného spolkového sdružování tak můžeme považovat za autentickou a zároveň konzervativní. V případě spolku Vltavan je navíc tato autentická spojena s dlouhou historickou tradicí, která nalézá své sebevyjádření v dodržování spolkových rituálů a původních projevů spolkové příslušnosti a spolkového zaměření. Viz F 1. 1. Podrobný popis statku.

d) Spolek Vltavan byl založen jako sdružení plavců, rybářů a pobřežných. Tato řemesla se v Podskalí po generace dědila. Ačkoli původně podpůrná funkce spolku časem ztratila na praktickém významu a odborné

zaměření se od zániku vltavské voroplavby udržuje pouze v rovině vlastivědného působení, přesto lze říci, že zájem o spolek, o zaniklé řemeslo a podskalské tradice je generačně předáván. Ve spolku jsou dodnes činní někteří potomci starých podskalských rodů, ale především všechny členy spolku dodnes spojuje specifický vztah k Vltavě a její historii.

e) Od svého vzniku spolek Vltavan manifestoval svou českost, stavovskou hrdost, a především silný lokální patriotismus vázaný pevně k nejvýznamnější pražské vodoteči a osadě Podskalí. Spolek dodnes pečuje o historický odkaz této svérázné pražské osady, jejíž specifický charakter utvářelo zaměstnání jejich povětšinou chudých obyvatel. Ve spolkovém archivu se nacházejí dokumenty k zaniklému umění řemeslného stavění vorů, voroplavbě, lodní vltavské dopravě, ke způsobu těžby písku ve Vltavě, k dobývání ledu i k zásobování hlavního města stavebním materiálem a k místnímu obchodu dřevem.

Spolek Vltavan i přes postupný posun svých aktivit směrem k vlastivědné činnosti uchoval původní prvky spolkového uspořádání, spolkové etiky a spolkové prezentace, což jej, zvláště v pražském kontextu, činí naprosto unikátním. Veřejně vystupuje se spolkovými insigniemi, jak bylo v minulosti u spolků a před nimi u cechů či bratrstev obvyklé, a především stále udržuje spolkový stejnokroj v jeho původní podobě. Ústrojová kázeň je ve spolku přísně a nekompromisně vyžadována a sledována, noví členové se musí tomuto pravidlu podvolit. Nošení kroje je projevem spolkové hrdosti a lokálního patriotismu, a zároveň může být jejich pramenem. Právě tato dbalost o vlastní historické dědictví umožňuje zařadit spolek mezi významné statky tradiční lidové kultury v Praze.

f) Vzhledem k vývoji pražské aglomerace v průběhu 20. století, ale zejména vlivem společenských procesů v posledních ca 60. letech, se sociokulturní hodnota jevů, jež přirozeně a autenticky cítí a ctí historické sepětí s generacemi Pražanů až do 19. století, stává nezastupitelnou. Spolek Vltavan je pro dnešek předním představitelem historických pražských spolků, které ve své většině již zanikly nebo se výrazně přetransformovaly a rezignovaly na udržování tradic.

g) Důraz na původní hodnoty spolkového života, a zejména na uchování dědictví pražské čtvrti Podskalí a jeho obyvatel, jakož i na připomenutí komunikačního významu říčního toku Vltavy, je v aktivitách spolku Vltavan evidentní (viz příloha F 1. 1. Podrobný popis statku). V rámci regionu hlavního města se jedná o významný jev, kterému se však díky omezeným možnostem nepočetného spolku nedostává patřičného zájmu. Hlavní město Praha by mohlo těžit z přítomnosti spolku Vltavan jako jednoho z prvků formulace své historické a kulturní identity a při své prezentaci.

h) Spolek Vltavan spolupracuje při dokumentaci a souhlasí se zápisem do Krajského seznamu a toto na příslušném místě návrhového listu stvrzuje podpisem svého statutárního zástupce.

Čestné prohlášení navrhovatele:

Prohlašuji, že všechny údaje, které jsem výše uvedl, jsou pravdivé a úplné a beru na vědomí, že uvedení údajů nepravdivých anebo neúplných je důvodem k vyřazení statku z Krajského seznamu. Zavazuji se, že v případě zápisu statku do Krajského seznamu jsem povinen Regionálnímu odbornému pracovišti poskytnout veškerá nezbytná data a součinnost pro redokumentaci statku a že jejich neposkytnutí může být důvodem k označení statku za ohrožený, případně za zaniklý.

Datum: 29.5.2015

Jméno a příjmení statutárního orgánu navrhovatele: ZUZANA STRNADOVA,
ředitelka

Podpis: Z. Strnadová

Otisk razítka:

Souhlas se zveřejněním údajů

Navrhovatel souhlasí se zveřejněním nominační dokumentace

včetně osobních údajů – s výjimkou osobních údajů
(nehodící se škrtněte)

Datum: 29.5.2015

Podpis: Z. Strnadová

Otisk razítka:

C. SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Statek k zápisu do Seznamu navrhl:

Jméno či název navrhovatele a datum předložení návrhu:

Muzeum hlavního města Prahy – Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu, Mgr. Jana Viktorínová

Podpis:

29. 3. 2013

Datum doručení návrhu Regionálnímu odbornému pracovišti pro péči o tradiční lidovou kulturu:---

Číslo jednací:---

Pořadové číslo návrhu: 1/2013

Nominaci posoudila z odborného hlediska odborná komise ve složení:

Instituce člena odborné komise

Jméno, příjmení

Muzeum hlavního města Prahy

Mgr. Pavla Státníková

Muzeum hlavního města Prahy

Mgr. Tomáš Dvořák

Muzeum hlavního města Prahy

Mgr. Jana Viktorínová

Muzeum hlavního města Prahy

Mgr. Jana Bělová, Ph. D.

Hlavní město Praha - Magistrát hl. m. Prahy

Mgr. Jaroslav Šimon

Doporučení odborné komise k zápisu statku do seznamu:

Doporučení odborné komise k zápisu statku do seznamu:

Na základě předložené dokumentace statku komise doporučuje zápis spolku Vltavan do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury v poměru hlasů *sečun? pro vltavle, očun? proti.*

Podpisy členů odborné komise:

Pavla STÁTNÍKOVÁ

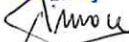
Tomáš DVOŘÁK

Jana BĚLOVÁ

JAROSLAV ŠIMON

JANA VIKTORÍNOVÁ

4. 10. 2013

Souhlas Odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP se zápisem:

Datum souhlasu Odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP se zápisem statku do Krajského seznamu:

Číslo jednací:

261997/2015

Odpovědná osoba: Mgr. František Cipro

Podpis odpovědné osoby:

29. 5. 2015

Souhlasem odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP je návrhový list považován za list evidenční.

Datum zápisu statku do Krajského seznamu: 29. 5. 2015

Pořadové číslo statku v Krajském seznamu: 1/2015

D. REDOKUMENTACE STATKU

Údaje o periodické redokumentaci statku:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Doporučení odborné komise s označením statku za ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Návrh nápravných opatření a datum nejbližší kontroly statku:

Datum a podpis členů odborné komise:

Datum označení statku v Seznamu za ohrožený:

Doporučení odborné komise k výmazu označení statku za ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Návrh dalších nápravných opatření, bude-li jich třeba:

Datum a podpis členů odborné komise:

Datum výmazu označení statku v Seznamu za ohrožený:

Doporučení odborné komise k označení statku za zaniklý:

Datum posledního šetření:

Nález:

Datum a podpis členů odborné komise:

Souhlas Rady hlavního města Prahy s označením statku za zaniklý:

Číslo jednací:

Datum:

Podpis odpovědné osoby:

Datum označení statku v Seznamu za zaniklý:

E. ZMĚNA NOSITELE/NOSITELŮ STATKU

Změna nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:⁵

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

a) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správěcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případně vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správěcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku s periodickou redokumentací:

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou Muzeem hlavního města Prahy zpravidla jednou za pět let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy.

Datum a podpis:

⁵ Viz poznámka č. 12

F. PŘÍLOHY K ČÁSTI A, B a D

Příloha č. 1 – dokumentace statku: podrobný popis, audiovizuální dokumentace, apod. (udělení souhlasu se zveřejněním textových nebo audiovizuálních materiálů viz příloha č. 3)

F 1. 1. Podrobný popis statku

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ČLENSTVO

Organizační struktura spolku Vltavan vychází ze spolkových stanov. První stanovy vznikly v roce 1871, k dílčím úpravám docházelo postupně, zásadnější změny zachytily stanovy v letech 1920 a 1937. Současné stanovy z roku 1990 jsou součástí přílohy tohoto dokumentu.

V čele spolku Vltavan stojí **předseda spolku a správní výbor**. Správní výbor je volen na valné hromadě spolku. Funkce ve správním výboru mají místopředsedové (v současnosti 2), jednatel, pokladník (v současnosti vykonávají místopředsedové), kulturní referent, archivář, revizoři účtů, kontrolor a praporečníci. Již od roku 1872 volí spolek doživotně jednu matku praporu a kmotry praporu (původně 6, dnes 4 ženy).

Spolek Vltavan se v současné době schází pravidelně 1x ročně na valné hromadě, kde volí své představenstvo a správní výbor. 4x ročně se koná členská schůze povinná pro všechny členy spolku. Správní výbor zasedá 2x měsíčně (původně od roku 1871 jen 1x měsíčně) a zajišťuje organizační záležitosti spolku. Součástí pevně zakotvené organizační struktury spolku je smírčí komise, která řeší případné spory v jeho řadách.

Povinnosti člena spolku Vltavan vyplývají ze stanov. Nový člen musí mít 2 ručitele z řad členstva a pořídit si úplný stejnokroj. Vstoupit může kdykoli během roku, teprve však po valné hromadě, kde slavnostně složí slib do rukou předsedy spolku, se stává plnohodnotným členem.

Spolek Vltavan měl při svém založení 86 členů, v roce 1949 235 řádných a 84 čestných členů. Aktuální počet řádných členů je 83 (z toho 51 mužů, 32 žen) ve věkovém průměru 63 let. Nejstarší členka je 99 let, nejmladšímu členu 23 let. Členství ve spolku je doloženo řádnou členskou legitimací. Vltavan kromě řádných legitimací vystavuje také tzv. symbolické legitimace pro děti členů. Jejich platnost končí 18. rokem života, kdy se děti na prahu dospělosti svobodně rozhodnou o setrvání v řadách členstva. Vedle řádného a symbolického členství uděluje spolek též členství čestné. Existuje rovněž tzv. kolektivní členství, které je určeno pro organizace a instituce, které se „zabývají životem a prací lidí na Vltavě a v Podskalí“ a podporují účel spolku. Takovým členem je např. Muzeum hlavního města Prahy.

Původním zaměstnáním členů spolku byla povolání spjatá s vodním tokem a jeho využitím - voraři, šífaři, ledaři, písaři, šterkaři apod. Členové pocházeli většinou z Podskalí, v menší míře z ostatních městských pobřežních částí. Ještě za první republiky byla územní příslušnost členů zachována. Spektrum socioprofesionálního zařazení současných členů je velmi široké, stejně jako místa jejich bydliště. Část členů však stále má buď rodinné nebo pracovní vazby k říčním povoláním nebo rodinné a sídelní vazby k oblasti Podskalí. Někteří členové ještě pamatují poslední plavbu vltavského voru v roce 1960.

Tradičními čestnými členy spolku Vltavan byli **pražští primátoři**, prvním z nich František Dittrich (1801-1875), o jehož památku spolek dodnes pečuje. Poctu čestného členství jako první v dějinách odmítl primátor Bohuslav Svoboda. Krojovaní členové spolku Vltavan doprovázeli v minulosti primátora hlavního města např. na slavnostním zahájení Primátorských závodů osmiveslic. Členy Vltavanu byly vedle pražských primátorů mnohé významné osobnosti českého veřejného života. Jejich seznam je uveden v příloze F 1.4.

INSIGNIE SPOLKU A SPOLKOVÉ TRADICE

Některé spolkové zvyklosti vycházejí z oficiálních stanov spolku, některé kodifikovány nejsou a jsou tradovány nepsanou zvykovou formou.

Znak spolku Vltavan

Spolek Vltavan používá znak s vyobrazením spojených rukou a dvou zkřížených vesel. Symbolizuje soudržnost a svépomoc v tradici plaveckého řemesla. Používá se od roku 1871. Znak je vyobrazen na praporech, na spolkovém odznaku stříbrném i zlatém, na spolkových tiskovinách a dokumentech.

Prapory

Nejvýznamnějším symbolem spolku jsou spolkové prapory, k jejichž opatrování je doživotně volena tzv. matka praporu a několik kmoter praporu. Ty dbají především na důstojné používání praporu, na jeho správné ustrojení, tj. navázání šerp apod. Běžnou údržbu (správné uložení) zajišťují praporečníci, kteří také prapor při svátečních příležitostech nesou na žerdi. Praporečníci při manipulaci s praporem používají rukavice.

Spolek Vltavan vlastní v současnosti 4 prapory, všechny mají svá jména:

Ježíš – historický prapor z roku 1871, název odkazuje na vyobrazení Ježíše Krista na rubové straně praporu

Podskalí – prapor z roku 1931, na jehož spodní straně je vyobrazena část pražského Podskalí i s celníci na Výtoni podle návrhu významného pražského malíře Jana Bedřicha Minaříka

Primátor – prapor, který spolku věnoval primátor Jaroslav Kořán (*1940) ke 125. výročí založení spolku

Výletní prapor – prapor, kterým se spolek prezentuje na většině veřejných akcí, je lehčí než ostatní prapory a lépe se s ním manipuluje

K tradičním a prestižním spolkovým slavnostem patří již od 60. let 19. století slavnost svěcení nebo též rozvinutí spolkového praporu. Každý nový prapor je touto slavností obřadně požehnan a přijat. Spolek Vltavan naposledy rozvinul prapor Primátor v roce 1996.

Stejnokroj

Nepřehlédnutelným spolkovým manifestačním symbolem je specifický vltavanský kroj, odvozený z uniforem námořníků francouzského obchodního loďstva. O původu importu kroje se tradují dvě verze. Podle jedné inspiraci při jeho návrhu poskytli potomci emigrantů usídlených po francouzské revoluci v Podskalí, podle druhé podobu kroje inicioval sám František Dittrich, pozdější pražský purkmistr, ovlivněn svými cestami do Francie. Kroj byl schválen roku 1872 na popud tehdejšího jednatele Šimona Orazského.

Mužský kroj se skládá z červenobíle pruhované košile s náprsenkou předepsaného vzoru a střihu, tmavomodrého saka s našitou domovenkou a z tmavomodrých kalhot, které v letních měsících (od 1. května do 1. září) nahrazují kalhoty barvy bílé. Kroj doplňují černé boty, černý lakovaný klobouk s modrou stuhou, černý motýlek se znakem kotvy, kovové knoflíky se znakem kotvy, červená šerpa s třásněním v předepsané barvě.

Ženský kroj sestává z červenobíle pruhované halenky předepsaného vzoru a střihu, tmavomodré plisované sukně, v letních měsících sukně bílé. Na halence je přišita domovenka. Oděv doplňuje červená šerpa s třásněním v předepsané barvě, černá kravata s připnutými odznaky a černé boty.

Každý kroj nese stříbrný spolkový odznak a je označen tzv. domovenkou, nášivkou s místním určením člena. Na krojích se tradičně uplatňuje označení spolkových hodností jak na náramenicích a rukávech, tak na šerpách. Předseda spolku má tři zlaté úzké prýmký na rukávech a náramenicích, barva třásní jeho šerpy je zlatá. Vedle toho má na svém saku připnutu stříbrnou Pamětní medaili Národního odboje na Jadranu 1914-1918. Členové s funkcí ve správním výboru nesou na náramenicích prýmký 2, členové správního výboru bez funkce prýmek 1, ostatní členové nic. Rozlišování barvy třásní na šerpách prošlo určitým vývojem. V současnosti nosí veškeré členstvo mimo předsedy třásně modré, červené byly vyhrazeny pro Spolkovou hudbu, nyní nejsou v užívání. V minulosti byla zlatá barva vyhrazena předsedovi, stříbrná místopředsedovi, správnímu výboru modrá a ostatním členům červená. Na kroji se smí nosit vojenská, státní a občanská vyznamenání. Čestný člen nemá právo se krojovat.

Spolek důsledně trvá na tradici správného krojování, povinnost krojovat se je zanesena i ve stanovách. Krojují se tedy všichni členové spolku, nový člen si musí obstarat kroj ještě před svým slavnostním přijetím. Ústrojová kázeň je součástí spolkové kázně a je bedlivě sledována kontrolorkou spolku. Úcta k historickému vltavanskému kroji je základní povinností členů. Týká se jak úplnosti krojování, tak zákazu jeho použití k jiné než spolkové prezentaci a zároveň vhodného chování krojovaných členů tak, aby neodcházelo k poškození dobrého jména spolku.

Náklady na pořízení kroje nejsou zanedbatelné a s jeho obstaráváním jsou spojeny nesnáze. Spolek v 70. letech nakoupil dostatek červenobílé pruhované látky na košile a halenky, ze které nechává šít nové kusy. Rovněž disponuje zásobou knoflíků a odznaků, větší potíže jsou s obstaráváním pánských sak (poptávka u ČD a DPP) a třásní k šerpám. Spolek odkupuje stejnokroje po zemřelých členech spolku, kteří se v nich nedali pohřbít. Ve svém archivu má několik krojových celků, avšak nevyhovujících velikostí.

Od roku 1952 platil pro Vltavany zákaz nošení kroje, ovšem již v roce 1966, při oslavě 95 let existence spolku, došlo spontánně k obnově této tradice. Na většině akcí, kterých se Vltavan účastní, jsou jeho členové krojováni, na členských schůzích a valných hromadách je krojováno vedení spolku, ostatní dle uvážení.

Spolková hudba

Roli spolkové hudby zastávala v minulosti kapela Vltavanka, která se však osamostatnila a nadále nevystupuje ve spolkových krojích a není součástí spolku Vltavan. V současnosti spolek volně spolupracuje s dechovou hudbou Křídlovanka, která rozšířila svůj repertoár o staropražské písně, např. tvorbu Karla Hašlera.

Spolková hymna

Funkci spolkové hymny, oficiálně však nekodifikované, zastává vlastenecká píseň Václava Jaromíra Picka (1812-1869) *Čechy krásné, Čechy mé*. Při jejím uvedení při slavnostních příležitostech členové Vltavanu stojí v pozoru.

Spolková hesla

Oblíbeným a nejčastěji používaným spolkovým heslem pražského Vltavanu je nápisové heslo z praporu Podskalí *Ať to v Čechách jak chce chodí, Podskalák vlastní své se neodrodí nikterak*. Vedle něj je frekventováno též heslo *Vltavan žije* či *Staré Podskalí zmizelo — Vltavan žije*. Hesla užívají řečníci při zakončování slavnostních schůzí nebo ve zdravicích při účasti na valných hromadách bratrských či spřátelených spolků.

Oslovování členů

Členové spolku se navzájem od roku 1871 označovali a oslovovali jako „občané“ ke zdůraznění demokratického smýšlení, poté přechodně „pánové“, od roku 1906 se ustálilo oslovení a označení „bratr“ a „sestra“, které je v běžném užívání dodnes.

Spolková ocenění

Mezi spolková ocenění zásluh a práce pro spolek patří čestná uznání (oceněný dostane diplom), dalším stupněm je čestné členství a nejvyšším oceněním zásluh, kterého člen může dosáhnout, je zlatý členský odznak. Ocenění se udílí při oslavách kulatých a půlkulatých výročí založení spolku.

Vorařský slang

Uzavřenou historickou kapitolou je specifická mluva podskalských plavců, tzv. vorařský slang, který se do dnešních dnů nedochoval. Byl úzce svázán s provozováním zaniklých povltavských řemesel a díky relativně homogenní sociální skladbě Podskalí plnil funkci místního dialektu.

Spolková kázeň

Při opakovaném porušování spolkové kázně ze strany člena na něj může spolek uvalit disciplinární trest zákazu nošení kroje. Prakticky se k tomuto kroku uchyluje výjimečně, v posledních 20 letech třikrát. Nejvyšším trestem může být vyloučení ze spolku. V minulosti byla při spolkových výročích udělována amnestie, nyní se tento zvyk nepraktikuje.

ČINNOST SPOLKU

Zprvu měl Vltavan charakter podpůrného a dobročinného spolku. Zajišťoval svým členům a jejich rodinám především podporu v době nemoci, v případě úrazu, nemožnosti a staral se o důstojné pohřbení svých členů. Tyto aspekty v průběhu doby ztrácely na své naléhavosti a praktické potřebě. V průběhu 20. století se postupně

hlavní náplní spolkové činnosti stalo připomínání tradic a historie staré pražské osady Podskalí, jejíž existence byla svázána s dnes již zaniklými řemesly.

Pohřební rituály

Spolek Vltavan dodržuje některé tradiční rituály, charakteristické pro doby bohatého spolkového života v Praze předminulého století, ale i (v případě bratrstev a cechů) pro období starší. Při úmrtí člena spolku je na stěžni před Podskalskou celnicí vztyčen černý prapor a vyvěšeno úmrtní oznámení. Pohřebního obřadu se členové účastní ve stejnokrojích za rozvinutí spolkového praporu, u mrtvého stojí čestnou stráž. Podle zvykového práva mohou pozůstalí požádat o pohřebné ze spolkové pokladny, dnes je však tato možnost čistě symbolická, prakticky není využívána.

Veřejné působení a reprezentace

Spolek se již od svého založení aktivně podílel na organizaci národnostně českého kulturního provozu v Praze. Svou účastí zvyšoval reprezentativnost akcí manifestujících českou národní hrdost a suverenitu – zapojil se do oslav otevření Národního divadla, pohřbu Františka Palackého, odhalení pomníku Josefa Jungmanna. Na Národopisné výstavě československé měl spolek Vltavan svou vlastní expozici a jeden den výstavního programu byl věnován právě jemu. V období první republiky (nejpozději od roku 1921) pořádal ve výroční den založení státu vlastní krojované průvody se spolkovým praporem v čele. Organizoval slavnosti vánočního stromku s charitativní nadílkou (jako většina korporací od 60. a 70. let 19. století) i další veřejné oslavy – Silvestr a Nový rok na Vltavském břehu, masopust. Důraz byl kladen na oslavy svátku sv. Mikuláše, neboť tento světec podle legendy dovedl utiřit bouři a stal se proto patronem námořníků a lidí s vodním živlem spjatých.

V současnosti spolek Vltavan mimo vlastní vnitrospolkové činnosti (viz oddíl Organizační struktura a členstvo) každoročně pořádá pro veřejnost reprezentační ples Vltavanu, Country parník, vítání prvňáčků v patronátních ZŠ Vratislavova a Botičská. Na počátku listopadu se koná mše za duše zemřelých a utonulých na českých řekách a tryzna za utonulé na českých řekách, při které vyplují členové spolku na smutečně vyzdobeném parníku z přístaviště u Palackého mostu k soše Vltavy u plavební komory na Dětském ostrově a položí k ní za doprovodu smutečních písní smuteční věnec. V prosinci spolek organizuje tradiční Mikulášskou besídku. Nejvýznamnější akcí v roce je červenové Podskalské setkání na Výtoni u příležitosti založení spolku, v rámci nějž se koná slavnostní průvod a slavnostní plavba parníkem po Vltavě. Každý pátý rok organizuje spolek pouť do Kvildy k pramenům Vltavy, společnou pro všechny vltavské spolky. Každých pět let slavnostně klade pražský Vltavan věnce ke hrobu primátora Dittricha na Olšanských hřbitovech a o tento hrob pečuje (zajistil např. jeho restaurování v roce 2011), zároveň klade věnce na centrální místa hřbitovů na Vyšehradě a na Pankráci, kde je pohřbeno nejvíce spolkových členů.

Spolek Vltavan spolupracuje a je zván na akce spřátelených vltavanských spolků, dělnické besedy Havlíček v Řevnicích, akce Muzea hlavního města Prahy, Klubu za starou Prahu, akce baráčnických obcí, každoročně je přizván k vyšehradské mši za českého krále Vratislava II, ke slavnostnímu zahájení plavební sezóny Pražské paroplavební společnosti, k akci plavení tradičního vorového pramenu VOR. V minulosti se podílel na pořádání jachtařského závodu o vorařskou houžev a Primátorských závodů osmiveslic, kde krojovaní členové Vltavanu doprovázeli pražského primátora.

Vzdělávací činnost

Činnost spolku Vltavan se od 30. let začala stále více přiklánět k vlastivědné činnosti, která popularizuje historický odkaz pražské čtvrti Podskalí, zaniklé řemeslo vorařství a dějiny vltavské loďní dopravy. Členové Vltavanu zprostředkovávají toto dědictví nejen dětem při návštěvách škol a přípravě dětského programu na svých akcích. Neméně významná je jejich péče o spolkový archiv a publikační činnost členů spolku, sestávající z velké části z literatury vzpomínkového rázu. Ze svého bohatého archivu zapůjčil spolek Vltavan Muzeu hlavního města Prahy některé dokumenty a předměty za účelem vystavení ve stálé expozici o dějinách Podskalí v Podskalské celnici na Výtoni. Na odborné bázi se členové spolku účastní seminářů Mezinárodní vorařské asociace.

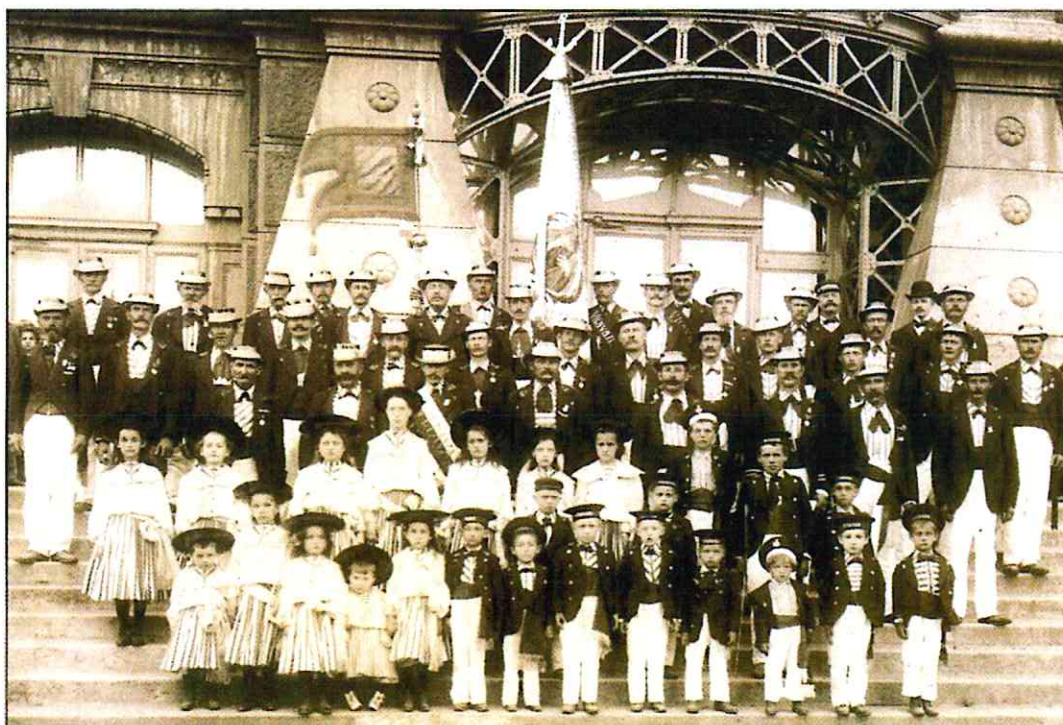

F. 1. 2. Obrazové přílohy - výběrová dokumentace spolku Vltavan v Praze

Obr. 1. Znak spolku Vltavan v Praze. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 2. Spolek Vltavan na Národopisné výstavě československé v roce 1895. Zdroj: Spolek Vltavan Praha

Spolek Vltavan v Praze - založen v roce 1871

Obr. 3. Prapor „Ježíš“, líc. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 4. Prapor „Ježíš“, rub. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 5. Prapor „Podskalí“, líc. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 6. Prapor „Podskalí“, rub. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 7. Primátorský prapor, líc. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 8. Primátorský prapor, rub. Zdroj: Spolek Vltavan v Praze

Obr. 9 Mužský vltavanský stejnokroj v expozici Muzea hlavního města Prahy v Podskalské celnici na Výtoni.
Foto Jana Viktorínová

Obr. 10 Odznak spolku Vltavan a domovenka na vltavanském stejnokroji. Foto Jana Viktorínová

Obr. 11 Podskalská celnice na Výtoni – pozůstatek starého Podskalí. Foto Jan Vrabec

Obr. 12 Mše za zemřelé v podskalském kostele Nejsvětější Trojice v roce 2004. Foto Jiří Dovrtěl.
MMP H0216402

Obr. 13 Slavnostní nástup spolku Vltavan na reprezentačním plese Vltavanu 25. ledna 2013 v Národním domě na Smíchově. Foto Jana Viktorínová

Obr. 14 Praporečníci se spolkovými prapory na reprezentačním plese Vltavanu v Národním domě na Smíchově 25. ledna 2013. Foto Jana Viktorínová

STANOVY VLTAVANA

STANOVY
DOBROVOLNÉ ORGANIZACE

SPOLEK "VLTAVAN" V PRAZE

I.	Název, vznik, působnost a sídlo	str. 2
II.	Účel spolku	str. 2
III.	Členství.....	str. 3
IV.	Správa spolku	str. 5
V.	Právní postavení a majetek spolku	str. 9
VI.	Zánik spolku	str. 10
VII.	Pravidlo pro výklad stanov	str. 10

I. N á z e v , v z n i k , p ů s o b n o s t a s í d l o

§1

Dobrovolná organizace se nazývá >Spolek "Vltavan" v Praze </dále jen spolek/.

§2

Spolek vznikne ustavením, na valné hromadě.

§3

Spolek vykonává svou působnost v Praze. Sídlem spolku je Praha.

II. Ú č e l s p o l k u

---

§ 4

Účelem spolku je:

a/ hájit práva spolku a jeho členů, pěstovat vzájemnost,společenské, národní a demokratické uvědomění

b/ vlastivědná činnost. Uchovávat a rozvíjet tradice pražského Podskalí a historického spolku plavců,, rybářů a pobřežních "Vltavan" v Praze, založeného roku 1871. Sbírat památky o minulém a současném životě a práci lidí na Vltavě a v Podskalí a seznamovat s nimi členy a veřejnost

c/ organizovat kulturní, poučnou i zábavnou činnost pro své členy a příznivce.

Prostředky k dosažení účelu spolku

Svých cílů dosahuje spolek tím, že v souladu s obecně závaznými právními předpisy:

- a/ pořádá výstavy, přednášky, spolkové výlety, plesy, plesy a jiné kulturní, sportovní a společenské akce
- b/ provádí publikační činnost a vydává propagační materiály
- c/ zřizuje knihovnu a archiv
- d/ zřizuje krojovanou spolkovou hudbu
- e/ pořádá manifestace a průvody krojovaných členů se spolkovými prapory
- f/ provozuje hospodářskou činnost, zřizuje hospodářská zařízení, která uspokojují potřeby občanů, návštěvníků a organizací Prahy.

III. Č l e n s t v í

-----

§6

Spolek má členy čestné a řádné.

a/ čestným členem se může stát každý občan, jehož zásluhy o spolek jsou uznány správním výborem. Čestné členství může být přiznáno i cizím státním příslušníkům. Čestní členové, pokud nejsou současně řádnými členy, jsou oprostěni od členských povinností. Mohou se účastnit spolkového života, nemají však hlasovacího a volebního práva.

b/ Řádným členem se může stát každý občan, který dovrší 18 let věku a chce svojí prací přispívat ke splnění účelu spolku.

§7

O přijímání členů rozhoduje na návrh správního výboru členská schůze. U čestných členů členství vzniká dnem přijetí. U řádných členů dnem, kdy složí před valnou hromadou ve vltavanském kroji slavnostní slib.

-4-

§8

Přijetí kteréhokoliv žadatele o členství ve spolku může být bez udání důvodu odepřeno.

§9

Členský průkaz je vlastnictvím spolku.

Kolektivní členství

§10

Kolektivním členem se mohou stát organizace a instituce, které se v předmětu své činnosti zabývají životem a prací lidí na Vltavě a v Podskalí, ale i ty organizace a instituce, které vyvíjejí činnost mimo Vltavu a Podskalí a hodlají podporovat účel spolku. Práva a povinnosti kolektivního člena se upraví písemnou smlouvou. Smlouvou nelze založit kolektivním členům hlasovací a volební právo.

Zánik členství

§11

Členství ve spolku zaniká :

- a/ vystoupením na základě písemného oznámení správnímu výboru
- b/ nezaplacením členských příspěvků pro běžný kalendářní rok do konce měsíce března tohoto roku
- c/ úmrtím člena nebo zánikem organizace či instituce
- d/ vyloučením

Člen může být vyloučen rozhodnutím členské schůze, pokud hrubým nebo opakovaným jednáním či opomenutím poruší stanovy spolku.

Správní výbor je oprávněn z důvodů, pro které lze člena vyloučit, pozastavit členství nebo zakázat krojování do rozhodnutí nejbližší členské schůze.

Práva a povinnosti členů

§ 13

Členové mají právo :

- a/ účastnit se na zasedání Valné hromady a na členské schůzi
projednávání otázek, týkajících se spolku s právem hlasovacím
- b/ volit a být voleni do orgánů spolku
- c/ podávat návrhy, stížnosti a vznášet dotazy k orgánům spolku
- d/ účastnit se akcí spolku a požívat členských výhod
- e/ být informováni o záměrech a činnosti spolku.

Členové jsou povinni:

- a/ dodržovat stanovy spolku, usnesení valné hromady, členské schůze a správního výboru
- b/ zachovávat jednací řády, které v rámci stanov usnese valná hromada
- c/ účastnit se na činnosti spolku a plnit úkoly ze svěřené funkce a členství v orgánech spolku
- d/ platit včas finanční příspěvky stanovené valnou hromadou
- e/ krojovat se
- f/ chovat se k sobě s bratrskou úctou a láskou.

IV. S p r á v a s p o l k u .

-----

§ 1 4

Orgány spolku jsou valná hromada, členská schůze, správní výbor a dozorčí výbor, popřípadě další orgány vzniklé z potřeb činnosti spolku, které může zřídit valná hromada, popřípadě i správní výbor. Správní obdobím je běžný kalendářní rok. Do doby zvolení nových orgánů spolku vykonávají jejich působnost orgány stávající.

§15

1/ Nejvyšším orgánem spolku je valná hromada, jejíž prostřednictvím uplatňují všichni členové spolku své právo podílet se na činnosti spolku včetně práva kontroly.

2/ Valná hromada :

a/schvaluje stanovy a jejich změny

b/posuzuje a schvaluje činnost správního výboru a dozorčího výboru

c/volí a odvolává správní výbor ve složení : předseda,místopředsedové,jednatel, pokladník, archivář, kulturní referent, hospodář, zapisovatel, 4 praporečníky a 20 dalších členů výboru

d/volí a dovolává 4 náhradníky správního výboru

e/volí a odvolává kontrolora spolku,3 revizory účtu a další členy dozorčího výboru /celkový počet musí být lichý/

f/volí a odvolává kapelníka spolkové hudby

g/schvaluje vznik a zánik hospodářských zařízení spolku a jejich orgánů a schvaluje zprávy o činnosti

h/schvaluje jednací řády orgánů spolku, vydané v rámci a k provedení těchto stanov

ch/schvaluje výši členských příspěvků

i/rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím dozorčího výboru.

§16

a/ Řádnou valnou hromadu svolává správní výbor do konce měsíce ledna každého roku. Mimořádnou valnou hromadu může svolat správní výbor kdykoliv. Je povinen ji svolat,požádá-li o to písemně desetina členů nebo dozorčí výbor.

b/ K účasti na valné hromadě je správní výbor povinen písemně vyzvat členy spolku nejpozději 15 dní před jejím konáním.

c/ Jednání valné hromady řídí předseda spolku, popřípadě člen pověřený správním výborem.

§17

Valná hromada může platně jednat a usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina členů spolku. Kdyby se v ustanovenou hodinu určená počet nesešel,odbývá se o hodinu později nová valná hromada se stejným pořadem, která rozhoduje a usnáší se bez ohledu na počet přítomných členů.Hlasování děje se buď lístky nebo zvednutím ruky. Pokud nebyl podán návrh na hlasování lístky dřív než předsedající oznámí hlasování, hlasuje se zvednutím ruky.Právo zjistit většinu sčítáním nebo zkouškou opačnou,přísluší předsedajícímu.

Při hlasování rozhoduje nadpoloviční většina přítomných, vyjma změny stanov a zániku spolku, tomu je třeba dvoutřetinové většiny hlasů dle prezenční listiny přítomných, Při rovnosti hlasů pokládá se návrh, o němž bylo hlasováno za zamítnutý.

Pokud při první volbě se nedosáhne nadpoloviční většiny, vykoná se užší volba mezi dvěma kandidáty, kteří při první volbě dosáhli nejvíce hlasů, ze stejného počtu hlasů rozhodne se losem, kdo v užší volbě má účast. Jestliže i při užší volbě je rovnost hlasů, rozhone se losem, který provede předseda spolku.

Správní výbor

§ 18

Správní výbor řídí a rozhoduje ve všech věcech vnitřních a vnějších ohledně spolku, pokud nejsou vyhrazeny valná hromadě nebo dozorčímu výboru.

Zejména mu přísluší :

- a/ zajišťovat, aby spolek plnil cíle, které si vytknul
- b/ spravovat jmění spolku

§ 19

Ve správním výboru hlasuje a volí se stejným, způsobem jako ve valné hromadě, pouze s tím rozdílem, že hlasuje-li se zvednutím ruky, rozhodne předseda při rovnosti hlasů hlasem svým.

Správní výbor může platně jednat a usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Kdyby se určený počet členů v ustanovenou hodinu nesešel odbyvá se o půl hodiny později nový správní výbor se stejným pořadem, který může platně jednat a usnášet se, je-li přítomno nejméně 9 členů.

§ 20

Kdo je členem správního výboru, nemůže být členem dozorčího výboru.

Oprávnění a povinnosti členů správního výboru

§ 21

Předseda zastupuje spolek ve vztahu k úřadům a třetím osobám, svolává valné hromady, členské schůze, schůze správního výboru.

a navrhuje pro každou schůzi výboru jednací pořad, zajišťuje vykonání usnesení orgánů spolku.

Místopředsedové zastupují předsedu v případě nutnosti ve veškerých jeho právech a povinnostech, a to v poradí určeném valnou hromadou.

Veškerá listiny a spisy spolkové podpisuje předseda spolku spolu s jednatelem, v záležitostech finančních s pokladníkem. Každý dopis a účet se opatřuje razítkem spolkovým.

Jednatel se stará o vyřizování písemností spolku. Pečuje o řádné a časné přípravy návrhů a přípisů pro valnou hromadu a správní výbor určených. V případě jeho nepřítomnosti, zastupuje ho člen povolaný předsedou.

Pokladník spravuje finanční prostředky spolku a vede účetnictví spolku.

Podrobnější náplň těchto a dalších funkcí určí valná hromada, popřípadě správní výbor dle vltavanských tradic v souladu se stanovami a obecně závaznými právními předpisy.

Členská schůze

§ 22

Členské schůze svolává jednou za čtvrtletí předseda spolku z usnesení správního výboru. V těchto schůzích, které řídí předseda spolku, nebo pověřený člen správního výboru, podává správní výbor zprávy o činnosti spolku.

Členové mohou na členských schůzích činit veškeré návrhy, týkající se činnosti spolku.

Usnesení členské schůze ve věcech, které nejsou vyhrazeny valné hromadě nebo dozorčímu výboru, jsou pro správní výbor závazné.

Členské schůzi, předcházející valné hromadě, přísluší sestavení kandidátní listiny orgánů spolku na příští správní období. Návrh kandidátky předkládá správní výbor.

K usnášení členské schůze je nutno, aby byla přítomna nadpoloviční většina členů. Kdyby v ustanovenou hodinu určený počet se nesešel, odbývá se o půl hodiny později nová členská schůze se stejným pořadem, která rozhoduje a usnází se bez ohledu na počet přítomných členů. Hlasování se děje jako ve valné hromadě. Při rovnosti hlasů je návrh zamítnut.

Dozorčí výbor

§ 23

Dozorčí výbor je objektivním orgánem spolku, který :

I/ a/ kontroluje dodržování obecně závazných právních předpisů, stanov a ostatních norem spolku

b/ kontroluje hospodaření spolku a za tím účelem provádí revize majetku spolku

2/ rozhoduje spory uvnitř spolku

Člen, o kterém dozorčí výbor jedná, musí být k jednání řádně obeslán a má právo mu být přítomen. Hlasování dozorčího výboru může být tajné. Dozorčí výbor rozhoduje většinou hlasů. Musí být však přítomno nejméně 5 jeho členů.

Ze své činnosti je dozorčí výbor odpověden toliko valné hromadě, které je povinen předkládat zprávy o své činnosti.

Proti rozhodnutí dozorčího výboru se lze odvolat k nejbližší valné hromadě.

Předsedou dozorčího výboru je kontrolor spolku.

V. P r á v n í p o s t a v e n í a m a j e t e k s p o l k u

Právní subjektivita

§24

Právní subjektivitu mají:

a/ spolek

b/ hospodářské zařízení spolku ode dne zapsání do podnikového rejstříku u příslušného soudu

Majetek a způsoby hospodaření

§25

1/Majetek spolku tvoří hmotné a finanční prostředky získané :

a/ z členských příspěvků

b/ z příjmů z hospodářské činnosti

c/ z případných dotací

d/ dary a odkazy

f/ z ostatních zákonných příjmů a výnosů

2/Majetek je spravován podle obecně závazných právních předpisů.

VI. Zánik spolku

---

§26

O dobrovolném rozejtí se spolku rozhoduje valná hromada k tomu účelu zvlášť konaná. K usnesení o zrušení spolku je třeba přítomnosti dvou třetin řádných členů. Pokud by se tento počet nesešel, koná se tato valná hromada o hodinu později bez ohledu na počet přítomných členů. Spolek se rozejde, hlasuje-li pro to tříčtvrtěční většina přítomných.

Pokud se valná hromada, ač řádně svolána nesejde, rozhoduje správní výbor.

Při zániku spolku je likvidátorem správní výbor, který zabezpečí vyrovnání všech závazků spolku ku dni jeho zrušení a rozhodne o zbylém majetku.

VII. Pravidlo pro výklad stanov

---

§27

Při výkladu stanov a ostatních norem spolku je nutné se přidržit stanoviska, které je v souladu s obecně závaznými právními předpisy nejbližší vltavanským tradicím.

Praha, leden 1990

F 1. 4. Významné osobnosti – členové a čestní členové spolku Vltavan v Praze

OSOBNOSTI VEŘEJNÉHO ŽIVOTA

Lobkowitz Jiří K.	(1835-1908), účastník ustavující schůze 11.6.1871, mecenáš
Schwarzenberg Adolf	(1799-1908), z hlubocko-krumlovské větve, účastník ustavující schůze, mecenáš
Schwarzenberg Karel	(1824-1904) z orlické větve, účastník ustavující schůze, mecenáš
Dittrich František	(180-1875), mecenáš
Petr Václav	(1835-1879), zakládající člen, první čestný člen spolku
Bubeníček Čeněk	(1807-1888), první protektor spolku
Basch Michal	(1935-2008), starosta MČ Praha 2
František Tomášek	(1899-1992), pražský arcibiskup
Dominik Duka	(1943), pražský arcibiskup

SPORTOVCI

Antoš Václav	(1905-1978), plavec, olympionik.
Brzák Bohumil "Racek"	(1905-1985), stavitel sportovních lodí.
Brzák Jan "Felix"	(1912-1988), kanoista, olympionik.
Hrášek Alois	(1906-1958), plavec.
Kameník Miloslav	(1901-1970), fotbalista.
Kafka Stanislav	(1908-1977), plavčí mistr.
Karlík Bohuslav "Boža"	(1908-1996), kanoista.
Krofta Josef Stanislav	(1896-1987), závodní střelec.
Kudrna Bohumil	(1920-1991), kanoista.
Popel Karel, JUDr.	(1915-972), kanoista.
Šolc Václav, PhDr.CSc.	(1919-1995), kanoista, vorař-držitel vrátenského patentu.
Švéda Vladimír, Ing.	(1919-1992), veslař a skifař, kapitán klubu Blesk.
Urbánek Miroslav „Mírda“	(1906-1981), kanoista, člen Blesku.
Vacek Václav, PhDr.	(1925-1998), kanoista, zasloužilý mistr sportu.
Votava Jiří "Fixín", MUDr.	(1908-2001), jachtař, cyklista, lyžař, člen Českého yacht klubu.
Zajíček Viktor "Zajda"	(1898-1985), plavčí mistr.
Novák Jan, Paedr.	(1942), plavec, otužilec, zasloužilý mistr sportu.

VÝTVARNÍCI

Minařík Jan B.	(1862-1937), malíř a grafik, autor výjevu na rubu spolkového praporu „Podskalí“
Bouda Cyril	(1902-1984)
Lhoták Kamil	(1912-1990)
Svolinský Karel	(1896-1986), národní umělec
Bím Tomáš	(1946)
Stehlík Jindřich	(1895-1991)
Koutský Václav	(1907-1980)
Kadlec Karel	(1908-1977)
Otčenášek Jaroslav	(1909-1972)
Bouda Jiří	(1929-1984)
Jiřincová Ludmila	(1912-1994), malířka a grafička
Brůha Jaroslav	(1889-1976)

SPISOVATELÉ

Branald Adolf	(1910-2008)
Bednář Kamil	(1912-1972)
Bednářová Emilie	(1907-1988), sestra výtvarnice Ludmily Jiřincové

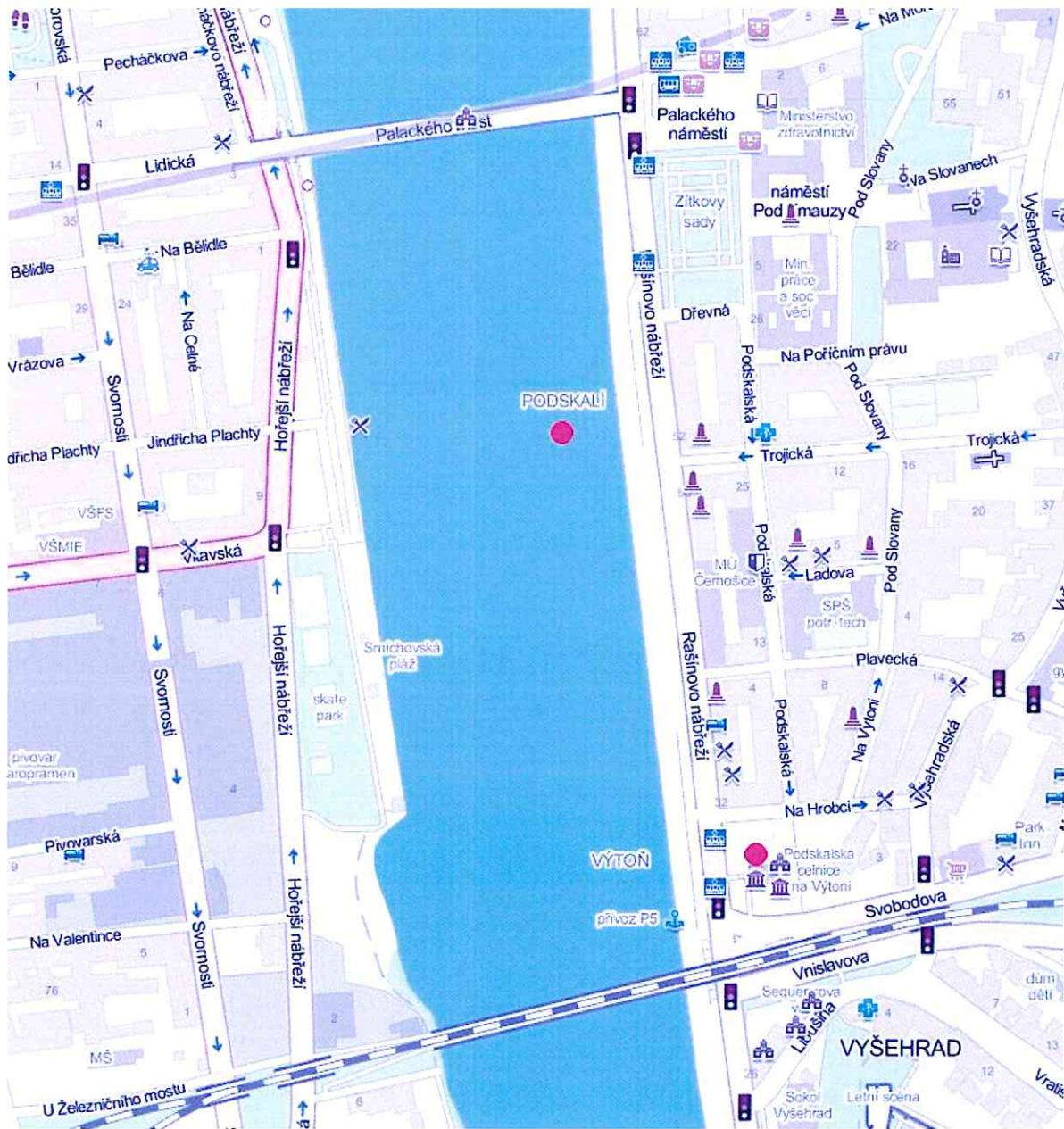
DIVADELNÍ a FILMOVÍ UMĚLCI

Deyl Rudolf starší	(1876-1972), člen ND, národní umělec
Mellanová Míla	(1900-1964), herečka a režisérka
Fiala Emanuel	(1899-970), herec a hudebník, zasloužilý umělec
Rosůlková Marie	(1901-1993), zasloužilá umělkyně
Podskalský Zdeněk	(1923-1993), herec a režisér
Schránil Raul	(1910-1998), herec a konferenciér

HUDEBNÍCI

Vacek Karel	(1902-1982), skladatel, národní umělec
Vích Bohumír	(1911-1998), pěvec, člen ND

Příloha č. 2 – mapa, do níž je zakresleno místo či oblast, kde se statek vyskytuje.

Příloha č. 3 - svobodný, předem daný a poučený souhlas nositelů statku se zápisem a s poskytnutím autorských práv

Udělují jako nositel statku svobodný, předem daný a poučený souhlas se zápisem do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

Udělují jako nositel statku a jako majitel práv poskytnutých materiálů souhlas se zveřejněním textových, obrazových a audiovizuálních dokumentů použitých v nominaci k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

Za nositele statku dle identifikace:

Jaroslav Červený, předseda spolku

4. 10. 2013

Červený Jaroslav

**Zápis z 5. řádného zasedání Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví,
cestovní ruch a zahraniční vztahy ZHMP
konaného dne 4. 12. 2013 ve 13:00 hod**

Přítomni: členové - Mgr. L. Kaucký (předseda), Mgr. A. Kubišta, J. Liška, Daniel Hodek,
Bc. O. Pecha, Mgr. L. Štvánová, Mgr. J. Kalousek
tajemnice - Mgr. Z. Navrátilová

Hosté: Ing. V. Novotný - náměstek primátora HMP, Mgr. F. Cipro - ředitel OZV MHMP,
Mgr. J. Skalický – ředitel OPP MHMP, Ing. D. Sobotka – ředitel Symfonického
orchestru HMP FOK, PhDr. Z. Strnadová – ředitelka Muzea HMP, Ak. Arch. J.
Javůrek – SGL Projekt s.r.o.

+ dle prezenční listiny 16 zástupců odborné veřejnosti

Omluveni: Mgr. P. Bříza, MUDr. Z. Bonhomme Hankeová, M.I.B., Bc. F. Adámek,
Mgr. M. Semelová - členové výboru

1. Zahájení zasedání

- Předseda uvítal členy výboru a přítomné hosty.

2. Schválení programu zasedání

- Předseda výboru seznámil přítomné s programem jednání. K takto navrženému programu neměl nikdo z členů výboru žádnou připomínku.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

3. Volba ověřovatele

- Členové výboru zvolili ověřovatelem zápisu z tohoto zasedání Jiřího Lišku.

(Hlasování: 6 pro – 0 proti – 1 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

4. Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK a Rok české hudby 2014

- Předseda Kaucký uvedl předložený materiál a přivítal Ing. Daniela Sobotku – ředitele Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK a předal mu slovo. D. Sobotka k Roku české hudby uvedl, že je to program Ministerstva kultury (MK) a hlavním nástrojem programu je informační a propagační podpora hudby. MK pověřilo koordinací a přípravou Roku české hudby 2014 Institut umění – Divadelní ústav. Rok české hudby se poprvé slavil v roce 1954. Inspirací k němu byl Antonín Dvořák – nejhranější český skladatel, a to při 50. výročí jeho úmrtí. Myšlenku podtrhla „čtyřková magie“ i dalších skladatelských osobností (A. Dvořák 8. 9. 1841 – 1. 5. 1904, B. Smetana 2. 3. 1824 – 12. 5. 1884, L. Janáček 3.7. 1854 – 12.8. 1928). Hlavními národními událostmi Roku české hudby bude 1. 1. 2014 Světová premiéra orchestrální verze Písní milostných A. Dvořáka pořádaná Českou filharmonií za účasti Magdaleny Kožené, PFS a Jiřího Bělohlávka, 7. 1. 2014 bude oficiální zahájení ve Stavovském divadle, kde hostující Národní divadlo moravskoslezské uvede operu Bohuslava Martinů: Mirandolina. 17. 12. 2014 proběhne v O2 Aréně galakonzert, kterého se zúčastní zástupci všech profesionálních orchestrů, Renée Fleming, Magdalena Kožená, Adam Plachetka a další. Tento galakonzert bude závěrečnou událostí Roku české hudby. V neposlední řadě Ing. Sobotka uvedl několik koncertů SO FOK asociovaných s Rokem české hudby.

- K tomuto bodu byla vedena diskuse na téma využívání Kongresového centra Praha symfonickými orchestry a dále možné účasti SO FOK na významných událostech pořádaných hl. m. Prahou.

Usnesení:

Výbor bere na vědomí informaci Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK o Roku české hudby 2014.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

5. Architektonicko provozní studie využití objektu Staroměstské radnice

- Mgr. Kaucký uvedl předloženou studii a předal slovo nám. prim. Novotnému, který uvedl, že Staroměstská radnice je architektonickým reprezentantem hl. m. Prahy, ovšem pouze z venkovního pohledu, nikoli jejími různorodými prostory a vnitřním uspořádáním. Prostory jako celek působí neuspořádaně a nelogicky. Vzhledem k tomu, že toto téma bylo již mnohokrát diskutováno, naposledy na 1. Zasedání výboru dne 18. 7. 2013, na základě této diskuse a uložených úkolů bylo zadáno společnosti SGL Projekt s.r.o. zpracovat architektonicko provozní studii využití Staroměstské radnice s tím, že Ing. Novotný navrhuje tuto studii projednat a na dalším tj. lednovém zasedání formulovat závěry. Předseda Kaucký představil zástupce SGL Projekt s.r.o. Ak. Arch. Jiřího Javůrka a předal mu slovo. Pan Javůrek prezentoval návrh, který se rozhodli rozdělit do tří hlavních okruhů: 1. Samostatná info zóna, kdy je prostor členěn na funkční prostorové celky - Pražská informační služba s otevřeným galerijním prostorem a kavárnou, zábavně vzdělávací historickou zónu, provoz svateb. Každý z funkčních celků by měl mít svůj vlastní vstup na území parteru. V budově architekti navrhují vznik chodby spojující Staroměstské náměstí s ulicí Mikulášskou v duchu původní historické situace. 2. Zábavně naučná historická zóna. Prostory této zóny se rozdělují podle hodnoty stavebních interiérů. Hodnotné historické interiéry navrhují architekti doplnit o chybějící vybavení dle dochovaných fotografií a přidat expozici originálních děl. Do historických sálů by se mělo vstupovat a vycházet z téhož podlaží a prohlídková trasa by měla být vedena expozičními interiéry, aby nevybočovala do vedlejších prostor. Brožíkův a Jiříkův sál jsou na okraji předpokládaného prohlídkového okruhu a je tedy možné je v případě potřeby z prohlídky vyčlenit. 3. Zapojení okrajových, špatně vyhledatelných prostorů do hlavního provozu. Díky novodobému železobetonovému krovu navrhují architekti otevřít průhled mezi foyer dočasných výstav a expozicí předcházejí vstup do věže, návštěvníci prohlídkových okruhů budou proskleným oknem v podlaze informováni o navazujícím programu. Z bývalých sálů Galerie hl. m. Prahy by měla vzniknout kavárna.
- Do diskuse se přihlásili: J. Kalousek, V. Novotný, D. Hodek, L. Kaucký, O. Pecha, J. Skalický, J. Javůrek a V. Šenarová. Mgr. Kalousek vyjádřil dík za vznik studie a vznesl několik dotazů, a to zda byla tato studie konzultována s příslušnými orgány, jak by se realizace financovala, jaká by měla být plocha zamýšlené kavárny a jestli je řešena i bezbariérovost v budově. Ak. Arch. Javůrek odpověděl na část dotazů a uvedl, že studie byla konzultována s odborem památkové péče MHMP a jako národní kulturní památka s Národním památkovým ústavem. Plocha kavárny by měla být cca 120 – 150 m² plus přilehlá terasa. Bezbariérovost je s ohledem na historickou hodnotu objektu problém, musí se projednat možnosti. Mgr. Skalický pana Javůrka doplnil a uvedl, že bezbariérovost na Staroměstské radnici částečně řešena je, ale vzhledem k tomu, že se jedná o národní kulturní památku nelze zajistit bezbariérovost v celé budově. Ing. Novotný dále uvedl, že se v současné době jedná pouze o námět o studii a zatím není znám rozpočet a tudíž na to není ani krytí. V případě, že by se studie realizovala znamenalo by to pro rozpočet zátěž v řádech desítek mil. korun. V případě, že by byly realizovány stavební úpravy a instalována nová vzduchotechnika apod. jednalo by se o 100 a více milionů. D. Hodek v diskusi vyjádřil sympatie k předložené studii, domnívá se, že se jedná o správný krok,

protože v současné době je informační systém na Staroměstské radnici nedostatečný. J. Liška by byl rád, kdyby se na projektu dále pracovalo, považuje to za dobrou a důležitou investici. Poslední změny na Staroměstské radnici byly provedeny v 50. letech. J. Kalousek vznesl dotaz na souvislosti této předložené studie a studie na dostavbu Staroměstské radnice, které se objevují. Mgr. Kaucký odpověděl, že tyto dvě studie spolu nesouvisí. Bc. Pecha také vyjádřil sympatie k předložené studii a dále uvedl, že by bylo vhodné zaměřit se i na prostory, které jsou v současnosti nevyužité tj. domy tzv. radničního bloku, konkrétně dům U Minuty a co nejdříve ho začlenit do studie, aby z něj mohlo město profitovat. Další přihlášenou do diskuse byla V. Šenarová z občanského sdružení Za naši budoucnost, která uvedla, že se o.s. dlouhodobě zabývá ochranným pásmem Pražské památkové rezervace a vznesla dotazy kdo zadával a posuzoval studii, kolik toto zadání stálo peněz. Dále se dotázala na dostavbu Staroměstské radnice a eventuální čerpání peněz z Evropské unie na tuto dostavbu. L. Kaucký k evropským fondům řekl, že sice operační programy tohoto typu existují, ale bohužel se neváží na Prahu jako na nejbohatší region ČR a šance na získání podpory z EU je tedy nulová. V. Novotný odpověděl na další z dotazů Ing. Šenarové a uvedl, že vypracovat studii zadal on, protože se domnívá, že je to potřeba a stála kolem desítky tisíc. Rozhodovací a posuzovací proces právě začal, a to na půdě toho výboru. Mgr. Kaucký projednávání tohoto bodu přerušil do příštího tj. lednového zasedání. Bc. Pecha a Mgr. Kalousek na závěr toho bodu uvedli, že byli rozhodnutí tuto studii odsouhlasit již na tomto zasedání.

6. Návrhy nemateriálních statků tradiční lidové kultury k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy

- Předseda Kaucký předal slovo Z. Strnadové – ředitelce Muzea hl. m. Prahy, která uvedla, že Muzeum HMP bylo hlavním městem Prahou pověřeno výkonem funkce Regionálního odborného pracoviště pověřeného péčí o tradiční lidovou kulturu v hl. m. Praze. S ohledem na Úmluvu o zachování nemateriálního kulturního dědictví, byl v roce 2008 zřízen Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury ČR, do kterého byly později zapsány 4 položky. Podstatou je podpora uchování dosud existujících projevů tradiční lidové kultury, k tomuto zachování je nutné nejen vést a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury ČR, ale zavést podobné seznamy regionálně nejvýznamnějších nemateriálních statků tradiční lidové kultury i v krajích, tedy i v hl. m. Praze. Muzeum HMP, jako Regionální odborné pracoviště pověřené péčí o tradiční lidovou kulturu v hl. m. Praze předkládá první dva návrhy k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy, a to za 1. SPOLEK VLTAVAN V PRAZE a za 2. OBEC BARÁČNICKOU NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

Usnesení:

Výbor souhlasí s návrhem zápisu SPOLEKU VLTAVAN V PRAZE a OBCE BARÁČNICKÉ NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

7. Různé

7.1. – Partnerství v oblasti kultury 2013 – přehled projednaných žádostí

- Členům výboru byl na základě diskuse z minulého zasedání předložen pro informaci přehled projednávaných partnerství v oblasti kultury v roce 2013.

Usnesení:

Výbor bere na vědomí předložený přehled projednávaných partnerství.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

Ve 14:50 opustila zasedací místnost Mgr. Ludmila Štvánová

7.2. – Informace PIS - „Tvorba kompletního vizuálu HMP“ - prezentace

- Mgr. Kaucký předal slovo ředitelce PIS N. Dolanské, která představila zástupce grafického studia ... Libora Jelínka, které vyhrálo kreativní výběrové řízení na tvorbu kompletního vizuálu HMP v zahraničí. Tento představitel prezentoval členům výboru a přítomným hostům jak kampaň vznikala, jaká je její hlavní myšlenka a čím se snaží zaujmout. K předložené informaci byla vedena krátká diskuse. O. Pecha opětovně požádal ředitelku PIS o předložení rozpracovaných návrhů marketingové strategie PIS na rok 2014.

Závěr:

Výbor bere na vědomí předloženou informaci.

7.3. – Informace k podaným žádostem o poskytnutí grantů hl. m. Prahy vlastníkům památkově významných objektů na rok 2014

- Mgr. Kaucký stručně shrnul předkládaný informační materiál k podaným žádostem o grant hl. m. Prahy na obnovu památkově významných objektů na území hl. m. Prahy na rok 2014.

Závěr:

Výbor bere na vědomí informaci k podaným žádostem o poskytnutí grantů hl. m. Prahy vlastníkům památkově významných objektů na rok 2014

- Na závěr zasedání požádala V. Šenarová přítomné členy výbory, aby o.s. Za naši budoucnost mohlo vystoupit na příštím zasedání jakožto předkladatel řešení ochranného pásma Pražské památkové rezervace a hovořit o záchraně oblasti Povltaví konkrétně od Troji k Balabence, kde má vést dálnice a v neposlední řadě o funkcionalistické čtvrti a všech stavbách z konce 19. století. Chtěla by předvést odsouhlasenou 9. celoměstsky významnou změnu územního plánu odborně zpracovanou třemi architekty.

Předseda výboru ukončil zasedání v 15:10 hod.

Příští řádné zasedání se bude konat dne 15. 1. 2013 v 15:00 hod. v zasedací místnosti č. 349.

Zapsala: Alena Pavelková

Ověřil: Jiří Liška

Schválil: Mgr. Lukáš Kaucký